

שלמה ינאי, מנכ"ל טבע לשעבר (מימין), פיליפ פורסט היר, וג'רמי לוין המנכ"ל הנוכחי (ימין). תמונה: אילן חנוך/אפלטון

שכר הבכירים ארוז צדוק

למה חשוב לפרסם את שכר מנהלי טבע

« חברת טבע שוקלת לפרסם את שכר בכיריה, מה שלא עשתה מתחילת שנות ה-2000 עקב סירצה בחוק המאשרת לה לדווח לציבור על שכר הבכירים. מה השתנה? תביעה ייצוגית שהוגשה נגדה בעניין הזה. בינואר 1987 פרסמו נתוני השכר של בכירי בנק לאומי, בהם תנאי השכר והפרישה השערורייתיים דאו של יו"ר הבנק ארנסט יפת. תנאי השכר החריגים הביאו לתרעומת רבה בקרב הציבור, לכליאתו של יפת במשרדו על ידי ועד העובדים ולכסוף לעזיבתו את המדינה.

יודעי דבר מספרים כי מנהלי בנקים אחרים, במקום להצטרף לציבור במחאתו נגד תנאי השכר החריגים של הקולגה, הביטו בתי לוש השכר שלהם בתחושה של פראיירים שזה הדינע גילו שרפקו אותם. "איך זה שיש מרוויח ככה ואנחנו מקבלים בוטניס?", רטנו בין ארבעה קירות.

בנקאים אלה סימנו למעשה את המגמה העתידית - פרסום שכר מפורז נדרמים לתרעומת הן בקרב הציבור הן בקרב הקולגות. הציבור מתרעם על גובה השכר המחולק, והקולגות על שכרם הנמוך, יחסית לרמת השכר החרישה שהתפרסמה זה עתה.

תיקון 20 לחוק החברות, שנקבע כי שכר הבכירים יהיה כפוף לאישור רוב של בעלי מניות מיעוט, הוא היסוד נכון וצודק, שעודר תרעומת בקרב מנהלי חברות ציבוריות. חלקם לא הבינו כיצד ייתכן שבעלי מניות מיעוט יחליטו עבורם מה השכר שימסכו.

הטרמינולוגיה כאן חשובה. לא מדובר בעניינם על השכר שיקבלו, אלא על השכר שימסכו. היתממות זו אינה במקומה ומשקפת את הראייה המעוותת שלפיה החברה עדיין שלהם ודק שלהם, ובעלי מניות המיעוט הם למעשה נטולי זכויות.

מי שרוצה לשלוט בגובה שכרו לברו, ללא ביקורת וללא עוררין, יואיל נא לרכוש את מניות הציבור ואת האג"ח מירי בעלי החוב - ויחזיק לברו בחברה. או יוכל לעשות בה כרצונו. או כמעט כרצונו, שכן עדיין קיימים מן הסתם עובדים בחברה וגורמים נוספים שבהם כדאי לו להתחשב.

נחזור לטבע. האם החברה צריכה לפרסם את שכר בכיריה? ככל הידוע מהשנים שבהן טבע פרסמה את שכר הבכירים (לפני 2000), מנהליה לא נמנו עם מקבלי השכר הגבוה ביותר בחברות הציבוריות - אף שהיא החברה הישראלית הגדולה והמצליחה ביותר. יכול להיות שפרסום שכר הבכירים של טבע יעמיד באור שלילי את שכר הבכירים בחברות קטנות מטבע, שמרוויחים יותר ממנהלי טבע.

במובן הזה, לפרסום שכר מנהלי טבע עשוי להיות אפקט חיובי, גם אם מינורי. אני לא רואה כל הצדקה לאי-פרסום שכר בכירי טבע, והוא אינו מידע עסקי שחשיפתו יכולה לפגוע בתחילת רותיות של טבע, מקסימום הוא יכול לפגוע בתדמית של מנהלי טבע, או באגו שלהם.

כך או כך, מכיוון שאין מדובר במידע עסקי שחשיפתו במרתפי החברה תועיל לה, הוא צריך להתפרסם. אי-פרסומו מהווה פגיעה בזכויות בעלי מניות המיעוט, שהם בעלי מניות לכל דבר ועניין וכותם לרעת מהו השכר המשולם מכיסם להנהלת החברה, גדולה ומצליחה ככל שתהיה.

הכותב הוא מנהל קרנות גידור